

De eiken-processierups

De eikenprocessierups is vooral te vinden in zomereiken en maakt nesten in de boom en onder de grond. De rups komt de laatste jaren steeds meer voor en ook dit jaar gaan we de plaagrups vast en zeker zien. De rups kan tot half augustus voor overlast zorgen. Contact met 'brandharen' van de rups geeft vaak irritatie aan de huid, luchtwegen of ogen en kan allergische reacties veroorzaken. Hoe gaan we overlast tegen en hoe kunt u daaraan bijdragen? U leest het op deze pagina.

Voorkomen van nesten

In de gemeente Lochem staan veel eikenbomen, vooral in het grote buitengebied. Gemeentebomen, maar ook bomen van particulieren, Rijkswaterstaat of bijvoorbeeld de provincie. Samen kunnen ze een 'snelweg' voor eikenprocessierupsen worden. Daarom bestrijden we de 'epr' zo veel mogelijk preventief.

Dat doen we met de gemeente het liefst zo natuurlijk mogelijk: biodiversiteit trekt natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups aan. Daarnaast is het preventief behandelen van eiken nog nodig.

Toch nesten? Wegzuigen!

Ontstaan er in de zomer nesten? Dan laten we deze wegzuigen (curatieve bestrijding). Op plekken met groot contactgevaar - zoals binnen de bebouwde kom - doen we dat zo snel mogelijk. Belangrijke routes of recreatieplekken hebben ook voorrang.

Het is specialistisch werk dat uitgevoerd wordt met extra hoge hoogwerkers. In 'piekperiodes' willen we de rupsen snel laten wegzuigen. Maar Lochem is een groot gebied. Daarom hebben we deze zomer dubbel materieel gestationeerd op de Buitenruimtelocatie in Lochem. Vanuit deze uitvalsbasis zijn de bestrijders sneller op de plek van overlast.

Preventief behandelen

Dat begint met behandeling van eiken binnen de kernen in het voorjaar, zodra de rups uit het ei is gekropen. De eiken worden behandeld met een biologisch middel dat een bacterie bevat. Dat doen we ieder jaar ook op geselecteerde routes en plekken in het buitengebied. Denk aan fiets- en schoolroutes en sport- en recreatiegebieden. Op www.circulus.nl/lochem ziet u waar dat is. Het middel wordt met een luchtkanon in de kronen van de eikenbomen geblazen en is veilig voor mens, dier, omgevingsgroen en materialen.

Beschermde vlindersoorten

Het biologische middel bevat een bacterie. Als de rupsen van het behandelde blad eten tast de bacterie ze van binnenuit aan. Dat geldt helaas ook voor andere rupsen. Daarom zijn we voorzichtig met het gebruik en bouwen het jaarlijks af. De Vlinderstichting heeft beschermingsgebieden van vlindersoorten aangewezen. Daar behandelen we de eiken niet. Deze plekken houden we extra goed in de gaten. Ontstaan er in de zomer nesten dan laten we ze wegzuigen. Ook in de buurt van oppervlaktewater worden eiken niet behandeld.

Duurzame aanpak

Leefomgeving voor natuurlijke vijanden

We willen de overlast op een effectieve, maar ook zo veel mogelijk op een natuurvriendelijkere manier voorkomen. Dat doen we door het verbeteren van de leefomgeving van 'natuurlijke vijanden'. Denk aan koolmezen, pimpelmezen, boomklevers, vleermuizen of insecten zoals sprinkhanen.

Hoe we dat doen? In Lochem worden de bermen ecologisch beheerd en zaaien we op veel plekken bloemenmengsels in. Verder laten we vaak klimop bij bomen en kale stammen staan, planten we bosplantsoen, meer verschillende boomsoorten, vrijgroeïende hagen en krijgen ook plantsoenen steeds vaker een biodiversere beplanting.

Met de Vogelwerkgroep Noordwest-Achterhoek en Vleermuiswerkgroep Gelderland heeft de gemeente voor een groot aantal mezen- en vleermuis kasten gezorgd.

Wat kunt u doen?

Ook u kunt helpen bij het vergroenen van de omgeving. Zo maakt u het leefgebied van natuurlijke epr-vijanden groter. Denk aan gevarieerde bloemen en planten in uw tuin of in bakken op uw balkon. Insecten en vogels hebben het hele jaar een gevarieerde begroeiing nodig voor bescherming en voor voedsel. Heeft u bomen in de tuin? Denk dan aan nestkasten voor bijvoorbeeld mussen, mezen, spreuwen of vleermuizen.

Gebruik geen gif om bijvoorbeeld onkruid te bestrijden of de buxusmot: u verstoort daarmee het biologisch evenwicht. Andere manieren om onkruid tegen te gaan vindt u op www.circulus.nl/lochem.

Nesten in eigen tuin?

Ontdekt u de rupsen in uw eigen tuin? Schakel een gespecialiseerd bedrijf in voor de verwijdering. Ga nooit zelf aan de slag! Ook niet met een brander. Niet alleen vanwege brandgevaar. De kracht van de vlam besmet de omgeving met brandharen tot wel 100 meter afstand van de boom. Bovendien kunt u de bast ernstig beschadigen.

Van plaagrups naar nachtvlinder

De eerste rupsen komen meestal begin tot half april uit hun ei. Dat is afhankelijk van de buitentemperatuur. De rups eet dan drie maanden eikenblad en hij vervelt een paar keer. Half mei begint de volgroeide eikenprocessierups brandharen aan te maken: de haren die overlast veroorzaken. In augustus ontpoppen de rupsen zich tot nachtvlinder en veroorzaken geen overlast meer.

Wist u dat de eikenprocessierups een nachtvlinder wordt?

Nesten gespot? Melden op de kaart

Nesten op gemeentebomen meldt u eenvoudig 'op de kaart'. Daarvoor gaat u naar www.circulus.nl/lochem.

Met een foto van de plek helpt u ons de nesten nog beter te lokaliseren! Daar waar mogelijk laten we de rupsen wegzuigen. Dit gebeurt op volgorde van prioriteit, zoals u op deze pagina kunt lezen.

Gaat het niet om gemeentebomen? Dan kunt u de eigenaar het beste zelf benaderen.

Kies voor elkaar.

Vorbereid op pad

Probeer contact met de rupsen en nesten te vermijden. Gaat u op pad in een gebied met eikenbomen?

- Draag kleding die uw lichaam (en hoofd) goed bedekt.
- Ga nooit op de grond zitten nabij eiken, er liggen mogelijk brandharen.
- Was bij thuiskomst uit voorzorg huid, haren en kleding.
- Wees voorbereid: neem koelende crème mee, reservekleding, een extra zak en plakband of duct tape.

Toch in contact gekomen met brandharen?

- Wrijf of krab niet, maar spoel de huid en ogen met water en strip de huid met tape of plakband.
- Trek besmette kleding uit, doe in een zak en sluit goed af.
- Gebruik evt. een koelende crème en zo nodig anti-allergietabletten.
- Was bij thuiskomst huid, haren en kleding.
- Was kleding apart en minimaal op 60 graden.

Meestal verdwijnen de klachten binnen twee weken. Heeft u oogklachten, krijgt u zwelling of krijgt u het benauwd? Neem dan contact op met uw huisarts. Ga voor gezondheidsinformatie naar www.rupsen.info, de site van de GGD.

Meer informatie

Op www.circulus.nl/lochem vindt u altijd het laatste nieuws over epr-bestrijding. Veel extra informatie over de plaagrups leest u op processierups.nu, een initiatief van de Rijksoverheid. Voor gezondheidsinformatie van de GGD gaat u naar rupsen.info.

Samen voor een mooie buurt.